مولف: راحله عرب عامری r_arabameri۶۸@yahoo.com

۱۲۱. ذخیره مطالبات مشکوک‌الوصول نوعی حساب ..... است و تعدیل مانده آن در پایان دوره سبب می‌شود تا سود شرکت ..... یابد.

۱) دائمی- کاهش

۲) موقتی- افزایش

۳) موقتی- کاهش

۴) دائمی- کاهش یا افزایش

پاسخ صحیح: گزینه ۴ - دائمی- کاهش یا افزایش

منبع: مروری جامع بر حسابداری مالی و صنعتی/ دکتر نوروش، دکتر کرمی، مرادی و وافی ثانی/ فصل سوم/ ص ۱۵۶

ذخیره مطالبات مشکوک الوصول، یک حساب متقابل حساب های دریافتنی با مانده ی عادی بستانکار است. این حساب نشانگر بخشی از مطالبات است که واحد تجاری انتظار ندارد آن را وصول کند و یک حساب دائمی است که در پایان دوره تعدیل می شود.

در انتهای دوره ی مالی، این حساب ذخیره مطالبات مشکوک الوصول باید تعدیل شود. یعنی باید ببینیم چه مقدار از طلب هایی که حدس می زدیم سوخت شوند، حتما سوخت شده اند و تبدیل به هزینه شده اند. متناسب با این تعدیل و افزایش و کاهش در مقدار ذخیره مطالبات مشکوک الوصول، هزینه و درآمد شناسایی شده و در نتیجه سود شرکت کاهش و یا افزایش می‌یابد.

مولف: راحله عرب عامری r_arabameri۶۸@yahoo.com

۱۲۲. کدام اشتباه موجب می‌شود در ترازنامه پایان دوره مالی، دارایی‌ها کم‌تر از واقع گزارش شود؟

۱) مبلغ بیمه‌نامه‌ای که هنوز اعتبار دارد، به حساب هزینه بیمه منظور شده است.

۲) در تعدیل حساب ملزومات، موجودی پایان سال بیش‌تر از واقع منظور شده است.

۳) حساب ملزومات بابت مقدار مصرف شده، در پایان دوره مالی تعدیل نشده است.

۴) آن قسمت از پیش دریافت درآمد که خدمات مورد تعهد آن انجام شده از حساب پیش دریافت درآمد کسر نشده است.

پاسخ صحیح: گزینه ۱ – مبلغ بیمه‌نامه‌ای که هنوز اعتبار دارد، به حساب هزینه بیمه منظور شده است.

منبع: مروری جامع بر حسابداری مالی و صنعتی/ دکتر نوروش، دکتر کرمی، مرادی و وافی ثانی/ فصل اول/ ص ۵۵

بیمه نامه ای که هنوز اعتبار دارد، درحقیقت یک حساب پیش پرداخت بیمه است و یک حساب دارایی است. اگر این بیمه نامه را زودتر از موعد به حساب هزینه منتقل کنیم، در واقع مبلغ دارایی و سرمایه هردو کمتر نشان داده می شوند. بنابراین گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

در هنگام عقد قرارداد بیمه ثبت حسابداری به صورت زیر خواهد بود:

پیش پرداخت بیمه XXX

وجه نقد XXX

در پایان هر دوره، ثبت تعدیلی به صورت روبه‌رو می‌باشد:

هزینه بیمه XXX

پیش پرداخت بیمه XXX

✓ گزینه ۲ غلط است، زیرا **ملزومات یک حساب دارایی است و اگر در تعدیلات پایان سال، بیش از واقع گزارش شوند، میزان دارایی را بیش از مقدار واقعی نشان می دهند.**

✓ گزینه ۳ غلط است، زیرا ملزومات که یک حساب دارایی است، اگر در پایان سال بابت مقدار مصرفی تعدیل نشود، یعنی درحقیقت مقدار آن بیش از چیزی است که اکنون وجود دارد و این امر سبب نشان دادن مقدار دارایی ها بیش از مقدار واقعی می شود.

مولف: راحله عرب عامری **r_arabameri۶۸@yahoo.com**

✓ گزینه ۴ نیز غلط است، زیرا **حساب پیش دریافت درآمد یک حساب بدهی است.** تعدیل آن در دوره ای که درآمد انجام می شود، روی حساب های پیش دریافت درآمد (بدهی) و درآمد خدمات (سرمایه) تاثیر می گذارد و مقدار دارایی را تغییر نمی دهد. بنابراین عدم کسر کردن آن، درواقع میزان بدهی را بیشتر از واقع و درآمد را کمتر از واقع نشان می دهد.

مولف: راحله عرب عامری r_arabameri۶۸@yahoo.com

۱۲۳. در ابتدا و پایان سال ۱۳x۵، مانده حساب‌های دریافتنی تجاری شرکتی به ترتیب ۵۰ و ۶۰ میلیون ریال و مانده ذخیره مطالبات مشترک‌الوصول آن به ترتیب ۲/۵ و ۳ میلیون ریال می‌باشد. اگر جمع مبالغ دریافت شده از بدهکاران تجاری طی سال ۱۳x۵، ۴۰۰ میلیون ریال و مطالبات سوخت شده طی سال ۲ میلیون ریال باشد. فروش نسیه سال ۱۳x۵ چند میلیون ریال بوده است؟

۱) ۳۹۰/۵

۲) ۴۱۰/۵

۳) ۴۱۲

۴) ۴۵۸

پاسخ صحیح: گزینه ۳ - ۴۱۲

منبع: مروری جامع بر حسابداری مالی و صنعتی/ دکتر نوروش، دکتر کرمی، مرادی و وافی ثانی/ فصل سوم/ ص ۱۵۴ و ۱۵۸

نکته: حساب های دریافتنی یک واحد تجاری مبالغی هستند که مشتریان به واحد تجاری بدهکار هستند.

چون مانده عادی حساب های دریافتنی بدهکار است، وصول مطالبات و یا مطالبات سوخت شده طی دوره، سبب کاهش مقدار این حساب های دریافتنی شده و آن را بستانکار می کند. به طور کلی برای به دست آوردن مانده پایان دوره حساب های دریافتنی داریم:

وجه نقد XXX

حساب های دریافتنیXXX

ثبت وصول مطالبات

ذخیره مطالبات مشکوک الوصول XXX

حساب های دریافتنی XXX

ثبت مطالبات سوخت شده

مولف: راحله عرب عامری **r_arabameri۶۸@yahoo.com**

به طور کلی برای محاسبه مانده حساب های دریافتنی پایان دوره داریم:

حساب های دریافتنی پایان دوره

مطالبات سوخت شده طی دوره − وصول مطالبات − فروش نسیه + حساب های دریافتنی اول دوره =

بنابراین با توجه به اطلاعات مسئله می توانیم مقدار فروش نسیه را محاسبه کنیم:

$$۶۰ = ۵۰ + \text{فروش نسیه} - ۲ - ۴۰۰ \quad \rightarrow \quad \text{فروش نسیه} = ۴۱۲$$

مولف: راحله عرب عامری r_arabameri۶۸@yahoo.com

۱۲۴. سفته ۶ ماههای به مبلغ ۱۰ میلیون ریال، ۲ ماه پس از صدور با نرخ ۱۸٪ نزد بانک تنزیل شده است. مبلغ دریافتی از بانک چند میلیون ریال است؟

۱) ۸/۲

۲) ۹/۱

۳) ۹/۴

۴) ۹/۷

پاسخ صحیح: گزینه ۳ - ۹/۴

منبع: مروری جامع بر حسابداری مالی و صنعتی/ دکتر نوروش، دکتر کرمی، مرادی و وافی ثانی/ فصل چهارم/ ص ۲۰۱

مبلغی که فرد در زمان حال، سرمایه گذاری می نماید تا در آینده مبلغ بیشتری دریافت کند، ارزش فعلی یک مبلغ آتی نامیده می شود.

از آن جایی که مبلغ اسمی در این سوال، نزد بانک تنزیل شده است، درنتیجه ابتدا مقدار بهره از آن کسر گردیده و سپس مبلغ باقی مانده به طور خالص به فرد داده می شود، که در این جا تحت عنوان مبلغ دریافتی عنوان گردیده است. بنابراین با رابطه ی زیر می توانیم مقدار این دریافتی را پیدا کنیم:

مبلغ بهره − مبلغ اسمی سفته = مبلغ دریافتی

نکته: چون مدت سفته ۶ ماهه بوده و دو ماه هم از آن گذشته است، هزینه ی بهره (تنزیل) تنها برای ۴ ماه محاسبه می شود.

$$\text{مبلغ دریافتی} = ۱۰۰۰۰۰۰۰ - \left(۱۰۰۰۰۰۰۰ \times ٪۱۸ \times \frac{۴}{۱۲}\right)$$

$$\rightarrow \quad \text{مبلغ دریافتی} = ۹۴۰۰۰۰۰$$

مولف: راحله عرب عامری r_arabameri۶۸@yahoo.com

۱۲۵. مطابق «اصل تحقق درآمد»، شناسایی درآمد در کدام حالت صحیح است؟

۱) فرآیند کسب درآمد شروع شده و وجه نقد نیز وصول شده است.

۲) فرآیند کسب درآمد به زودی شروع می‌شود و وجه نقد نیز وصول شده است.

۳) فرآیند کسب درآمد تکمیل شده و از قابلیت وصول وجه نقد اطمینان حاصل شده است.

۴) فرآیند کسب درآمد تکمیل شده، و از قابلیت وصول وجه نقد هنوز اطمینان حاصل نشده است.

پاسخ صحیح: گزینه ۳ - فرآیند کسب درآمد تکمیل شده و از قابلیت وصول وجه نقد اطمینان حاصل شده است.

منبع: مروری جامع بر حسابداری مالی و صنعتی/ دکتر نوروش، دکتر کرمی، مرادی و وافی ثانی/ فصل اول/ ص ۵۱

اصل شناسایی درآمد به حسابداران می گوید که چه زمانی درآمد را در دفتر روزنامه ثبت کنند و درآمد را معادل چه مبلغی ثبت کنند.

براساس رهنمون اصول پذیرفته شده حسابداری، درآمد در زمان تحقق، شناسایی و ثبت می شود. در اغلب موارد، درآمد در زمان تکمیل فرآیند فروش کالا و خدمات به مشتریان تحقق می یابد و آن زمانی است که واحد تجاری به تمامی موارد توافق شده، از جمله ارسال و تحویل کالا و خدمات به مشتری عمل کرده باشد. به عبارت دیگر **زمانی درآمد شناسایی می‌شود که فرآیند کسب درآمد کامل شده و از وصول جریانات نقد آتی آن اطمینان حاصل شده باشد** و گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

مولف: راحله عرب عامری r_arabameri۶۸@yahoo.com

۱۲۶. شرکت الف اقدام به انتشار ۱۰/۰۰۰ سهم عادی به ارزش اسمی هر سهم ۱۰۰ ریال نمود و هر سهم را به قیمت ۳۰۰ ریال به فروش رسانید. انتشار سهام فوق چه تاثیری بر حقوق صاحبان سهام شرکت الف دارد؟

۱) افزایش حقوق صاحبان سهام ۱ میلیون ریال

۲) افزایش حقوق صاحبان سهام معادل ۳ میلیون ریال

۳) افزایش حقوق صاحبان سهام معادل ۲ میلیون ریال

۴) افزایش حساب صرف سهام معادل ۳ میلیون ریال

پاسخ صحیح: گزینه ۲ - افزایش حقوق صاحبان سهام معادل ۳ میلیون ریال

منبع: مروری جامع بر حسابداری مالی و صنعتی/ دکتر نوروش، دکتر کرمی، مرادی و وافی ثانی/ فصل ششم/ ص ۲۷۸

نکته: شرکت های سهامی عام، پذیره نویسی انتشار سهام خود را برای جلب سرمایه گذاران آگهی می کنند. این امکان وجود دارد که شرکت ها سهام را به مبلغی بیش از ارزش اسمی منتشر کنند. این مبلغ مازاد بر ارزش اسمی، صرف نامیده می شود.

در این سوال مقادیری که این مبادله را تحت تاثیر قرار می دهند، عبارتند از:

وجه نقد = ۱۰,۰۰۰ × ۳۰۰ = ۳,۰۰۰,۰۰۰

سرمایه سهام عادی = ۱۰,۰۰۰ × ۱۰۰ = ۱,۰۰۰,۰۰۰

صرف سهام عادی = ۱۰,۰۰۰ × ۲۰۰ = ۲,۰۰۰,۰۰۰

ثبت مربوطه نیز، به صورت زیر خواهد بود:

وجه نقد	۳۰۰۰۰۰۰	
سرمایه سهام عادی		۱۰۰۰۰۰۰
صرف سهام عادی		۲۰۰۰۰۰۰

چون سرمایه سهام عادی و صرف سهام عادی هردو از حساب های سرمایه هستند، درنتیجه حقوق صاحبان سهام، معادل مجموع آن ها، ۳ میلیون ریال افزایش می یابد.

مولف: راحله عرب عامری r_arabameri۶۸@yahoo.com

۱۲۷. صاحب یک تعمیرگاه برای مصارف شخصی خود در آبان ماه ۱۵ میلیون ریال از صندوق تعمیرگاه و ۱۰ میلیون ریال از حساب پس‌انداز خود نزد بانک برداشت کرده است. حسابدار شرکت فقط رقم ۱۵ میلیون ریال را ثبت کرده است. چرا؟

۱) برای رعایت اصل تطابق

۲) برای رعایت اصل بهای تمام شده تاریخی

۳) برای رعایت فرض شخصیت واحد تجاری

۴) به دلیل آن که حساب دوم از نوع پس‌انداز بوده است.

پاسخ صحیح: گزینه ۳ - برای رعایت فرض شخصیت واحد تجاری

منبع: مروری جامع بر حسابداری مالی و صنعتی/ دکتر نوروش، دکتر کرمی، مرادی و وافی ثانی/ فصل اول/ ص ۱۲ و ۱۴ و ۵۲

یکی از اساسی ترین مفروضات حسابداری، فرض شخصیت حسابداری است. برای مقاصد حسابداری و گزارشگری مالی، هر موسسه یا بخش هایی از آن یک شخصیت جداگانه فرض شده که مستقل از شخصیت مالک یا مالکین آن می تواند معاملاتی را انجام دهد. بنابراین طبق این اصل، برداشت صاحب تعمیرگاه از حساب شخصی اش ارتباطی با تعمیرگاه نداشته و نیازی به ثبت آن نیست.

گزینه های دیگر غلط هستند. برای روشن تر شدن مطلب دو اصل نام برده را به اختصار توضیح می دهیم.

اصل تطابق مبنایی برای هزینه ها می باشد. هزینه ها نظیر آب، برق، اجاره و ... بهای تمام شده انجام عملیات یک واحد تجاری به شمار می روند. **اصل مقابله هزینه ها با درآمدها، حسابداران را در این جهت هدایت می کند که تمامی هزینه های به وقوع پیوسته در طول دوره حسابداری را مشخص کنند و این هزینه ها را اندازه گیری کرده و با درآمدهای همان دوره حسابداری مقابله دهند.**

براساس اصل بهای تمام شده، دارایی ها و خدمات خریداری شده باید به بهای تمام شده واقعی خود (بهای تاریخی) ثبت شوند، حتی اگر خریدار معتقد باشد در معامله سود کرده و مبلغ دارایی بیش از مبلغ پرداختی ارزش دارد. به هر حال مبلغ پرداختی در مبادله ملاک قرار می گیرد و بهای تمام شده معادل ارزش نقدی هر مبادله می باشد.

مولف: راحله عرب عامری r_arabameri۶۸@yahoo.com

۱۲۸. در روزهای پایانی دوره مالی، یک محموله کالای خریداری شده وارد انبار شرکت شده و در موجودی کالای پایان دوره منظور شده است، اما خرید این کالا هنوز در دفاتر ثبت نشده است. در این وضعیت، سود خالص .....

۱) صحیح گزارش می‌شود.

۲) کم‌تر از واقع گزارش می‌شود.

۳) بیش‌تر از واقع گزارش می‌شود.

۴) با توجه به روش ارزشیابی موجودی کالا، می‌تواند کم‌تر یا بیش‌تر از واقع گزارش شود.

پاسخ صحیح: گزینه ۳ - بیش‌تر از واقع گزارش می‌شود.

منبع: مروری جامع بر حسابداری مالی و صنعتی/ دکتر نوروش، دکتر کرمی، مرادی و وافی ثانی/ فصل دوم/ ص ۱۰۶

طبق رابطه ی بهای تمام شده کالای فروش رفته داریم:

موجودی پایان دوره – خرید طی دوره + موجودی اول دوره = بهای تمام شده کالای فروش رفته

نکته: خرید کالا، رابطه مستقیم با بهای تمام شده کالای فروش رفته و همچنین رابطه عکس با سود دارد.

به این ترتیب می بینیم که خرید طی دوره افزایش یافته، اما گزارش نشده است. پس میزان خرید کمتر از مقدار واقعی گزارش شده است، درنتیجه مقدار بهای تمام شده کالای فروش رفته نیز کمتر از میزان واقعی و سود بیشتر از میزان واقعی گزارش شده است.

مولف: راحله عرب عامری r_arabameri۶۸@yahoo.com

۱۲۹. ماشین آلاتی به بهای تمام شده ۵۰ میلیون ریال و استهلاک انباشته ۲۲ میلیون ریال، نقدا به مبلغ ۳۵ میلیون ریال به فروش رسیده است. تاثیر این رویداد بر افزایش نقد حاصل از فعالیت‌های تامین مالی و نقد حاصل از فعالیت-های سرمایه‌گذاری به ترتیب (از راست و چپ) چند میلیون ریال است؟

۱) صفر و ۳۵

۲) صفر و ۵۰

۳) ۷ و ۲۸

۴) ۷ و ۳۵

پاسخ صحیح: گزینه ۱ - صفر و ۳۵

منبع: مروری جامع بر حسابداری مالی و صنعتی/ دکتر نوروش، دکتر کرمی، مرادی و وافی ثانی/ فصل سوم/ ص ۱۷۸ و ۱۷۹

نکته ۱: خرید و فروش ماشین آلات و تجهیزات از انواع فعالیت‌های سرمایه‌گذاری است و بر وجه نقد حاصل از فعالیت-های تأمین مالی بی‌تأثیر است.

نکته ۲: خرید و فروش ماشین آلات و تجهیزات به میزان مبلغ خرید یا فروش بر تغییر وجه نقد تأثیر دارند، نه به میزان بهای تمام شده.

ثبت مربوط به این مبادله عبارت است از:

وجوه نقد	۳۵	
استهلاک انباشته	۲۲	
ماشین آلات		۵۰
سود حاصل از فروش ماشین آلات		۷

بنابراین تاثیر این رویداد بر افزایش وجه نقد حاصل از فعالیت های سرمایه گذاری معادل ۳۵ میلیون ریال است.

مولف: راحله عرب عامری r_arabameri۶۸@yahoo.com

۱۳۰. جمع سرمایه شرکت تضامنی الف و شرکاء معادل ۴۰۰ میلیون ریال است که به طور مساوی به الف و ب تعلق دارد. نسبت مشارکت الف و ب در سود و زیان به ترتیب ۶۰ و ۴۰ درصد است. شریک ج با پرداخت ۱۵۰ میلیون ریال وارد شرکت شده و به میزان ۲۰ درصد سرمایه در شرکت سهیم می‌شود. بلافاصله پس از ورود شریک جدید، مانده حساب سرمایه الف، ب و ج به ترتیب (از راست به چپ) چند میلیون ریال است؟

۱) ۲۰۰ و ۲۰۰ و ۸۰

۲) ۲۰۰ و ۲۰۰ و ۱۵۰

۳) ۲۲۰ و ۲۲۰ و ۱۱۰

۴) ۲۲۴ و ۲۱۶ و ۱۱۰

پاسخ صحیح: گزینه ۴ - ۲۲۴ و ۲۱۶ و ۱۱۰

منبع: مروری جامع بر حسابداری مالی و صنعتی/ دکتر نوروش، دکتر کرمی، مرادی و وافی ثانی/ فصل پنجم/ ص ۲۴۰

این مثال نمونه ای ورود شریک جدید از طریق سرمایه گذاری در شرکت می باشد.

سرمایه شرکت پس از ورود شریک ج = ۴۰۰ + ۱۵۰ = ۵۵۰

سرمایه شریک ج = ٪۲۰ × ۵۵۰ = ۱۱۰

نکته: زمانی که مبلغ سرمایه گذاری شریک جدید بیش از منافع تحصیل شده (سرمایه تعلق گرفته) توسط وی باشد، اختصاص پاداش یا سرقفلی به شرکای قدیم را داریم.

در این مثال چون حرف سرقفلی زده نشده و درصدهای تقسیم سود بیان شده این اختلاف را به حساب پاداش شرکای قدیم منظور می کنیم.

پاداش شرکای الف و ب = ۱۵۰ − ۱۱۰ = ۴۰

پاداش متعلق به شریک الف = ۴۰ × ۰/۶ = ۲۴

پاداش متعلق به شریک ب = ۴۰ × ۰/۴ = ۱۶

مولف: راحله عرب عامری r_arabameri۶۸@yahoo.com

سرمایه شریک الف پس از ورود شریک ج $= ۲۰۰ + ۲۴ = ۲۲۴$

سرمایه شریک ب پس از ورود شریک ج $= ۲۰۰ + ۱۶ = ۲۱۶$

درنتیجه گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

مولف: راحله عرب عامری r_arabameri۶۸@yahoo.com

۱۳۱. براساس داده‌های زیر، سود ناخالص چقدر است؟ (مبالغ به میلیون ریال)

درآمد فروش	۳۰	هزینه حمل کالای فروش رفته	۱۵
برگشت از فروش و تخفیفات	۲۰	هزینه حمل کالای خریداری شده	۱۲
تخفیفات نقدی فروش	۶	بهای تمام شده کالای آماده برای فروش	۱۸۰
تخفیفات نقدی خرید	۱۰	بهای تمام شده موجودی کالای پایان دوره	۵۰

۱) ۱۲۹

۲) ۱۴۴

۳) ۱۴۲

۴) ۱۲۷

پاسخ صحیح: گزینه ۲ - ۱۴۴

منبع: مروری جامع بر حسابداری مالی و صنعتی/ دکتر نوروش، دکتر کرمی، مرادی و وافی ثانی/ فصل دوم/ ص ۱۰۶ و ۱۱۲

نکته: سود ناخالص برابر است با درآمد فروش خالص منهای بهای تمام شده کالای فروش رفته.

طبق صورت سود و زیان داریم:

تخفیفات نقدی فروش – برگشت از فروش و تخفیفات – درآمد فروش = درآمد فروش خالص

درنتیجه با جایگذاری اطلاعات مسئله داریم:

درآمد فروش خالص = ۳۰۰ – ۲۰ – ۶ = ۲۷۴

همچنین بهای تمام شده کالای فروش رفته عبارت است از:

موجودی کالای آخر دوره – خرید طی دوره + موجودی کالای اول دوره = بهای تمام شده کالای فروش رفته

مولف: راحله عرب عامری r_arabameri۶۸@yahoo.com

یا

موجودی کالای پایان دوره – بهای تمام شده کالای آماده برای فروش = بهای تمام شده کالای فروش رفته

درنتیجه با جایگذاری اطلاعات مسئله داریم:

بهای تمام شده کالای فروش رفته = ۱۸۰ – ۵۰ = ۳۰

حال می توانیم مقدار سود ناخالص را محاسبه کنیم:

سود ناخالص = ۲۷۴ – ۱۳۰ = ۱۴۴

مولف: راحله عرب عامری r_arabameri۶۸@yahoo.com

۱۳۲. شرکت الف در ابتدای سال ۱۳x۱ ماشین آلاتی با عمر مفید ۱۰ سال را به مبلغ ۵۰ میلیون ریال خریده است. این ماشین آلات که باید به روش نزولی با نرخ مضاعف مستهلک می‌شد، اشتباها به روش خط مستقیم مستهلک شده است. این اشتباه در ابتدای سال ۱۳x۳ کشف و اصلاح شده است. با فرض نرخ مالیات ۲۰ درصد، حساب سود انباشته چگونه اصلاح شده است؟

۱) ۶/۴ میلیون ریال بدهکار

۲) ۶/۴ میلیون ریال بستانکار

۳) ۸ میلیون ریال بدهکار

۴) ۱۰ میلیون ریال بستانکار

پاسخ صحیح: گزینه ۱ - ۶/۴ میلیون ریال بدهکار

منبع: مروری جامع بر حسابداری مالی و صنعتی/ دکتر نوروش، دکتر کرمی، مرادی و وافی ثانی/ فصل سوم/ ص ۱۷۰ و ۱۷۲

در روش خط مستقیم، مبالغ برابری هزینه استهلاک به هریک از سال های عمر مفید دارایی اختصاص می یابد. در این روش مبلغ استهلاک بر سال های عمر مفید تقسیم می شود تا هزینه استهلاک سالانه معین گردد. بنابراین طبق این روش داریم:

$$\text{استهلاک انباشته به روش خط مستقیم} = \frac{۵۰}{۱۰} \times ۲ = ۱۰$$

در روش مانده نزولی مضاعف، هزینه استهلاک سال های اول بیشتر از هزینه استهلاک سال های بعد می باشد.در این روش برای محاسبه استهلاک سالانه، ارزش دفتری دارایی ثابت در درصد ثابتی ضرب می شود. این درصد ثابت دوبرابر نرخ استهلاک مستقیم است.

$$\text{نرخ استهلاک طبق روش نزولی مضاعف} = \frac{۱}{\text{عمر مفید}} \times ۲ = ۰/۲$$

$$\text{استهلاک انباشته برای سال اول به روش نزولی مضاعف} = (۵۰ \times ۰/۲) = ۱۰$$

$$\text{استهلاک انباشته برای سال دوم به روش نزولی مضاعف} = (۵۰ - ۱۰) \times ۰/۲ = ۸$$

$$\text{استهلاک انباشته برای دو سال به روش نزولی مضاعف} = ۱۰ + ۸ = ۱۸$$

بنابراین ثبت اصلاحی به شرح زیر است:

سود انباشته	۶/۴	$(۱۸ - ۱۰) \times ۰/۸$
مالیات پرداختنی	۱/۶	$(۱۸ - ۱۰) \times ۰/۲$
استهلاک انباشته	۸	

مولف: راحله عرب عامری r_arabameri۶۸@yahoo.com

۱۳۳. نسبت سود ناخالص به بهای تمام شده کالای فروش رفته ۶۰ درصد و نسبت سود خالص به فروش ۲۰ درصد است. اگر بهای تمام شده کالای فروش رفته ۴۰ میلیون ریال باشد، مبلغ فروش چند میلیون ریال است؟

۱) ۲۴

۲) ۵۰

۳) ۶۴

۴) ۶۶/۶

پاسخ صحیح: گزینه ۳ - ۶۴

منبع: مروری جامع بر حسابداری مالی و صنعتی/ دکتر نوروش، دکتر کرمی، مرادی و وافی ثانی/ فصل دوم/ ص ۱۰۶

نسبت سود ناخالص به بهای تمام شده مطابق فرمول زیر محاسبه می شود:

$$\frac{\text{سود ناخالص}}{\text{بهای تمام شده کالای فروش رفته}} = \text{نسبت سود ناخالص به بهای تمام شده کالای فروش رفته}$$

درنتیجه با جایگذاری اطلاعات مسئله داریم:

$$\text{سود ناخالص} = ۲۴ \quad \rightarrow \quad \frac{\text{سود ناخالص}}{۴۰} = ٪۶۰$$

از طرف دیگر می دانیم سود ناخلص برابر است با درآمد فروش منهای بهای تمام شده کالای فروش رفته. بنابراین داریم:

$$\text{بهای تمام شده کالای فروش رفته} - \text{درآمد فروش} = \text{سود ناخالص}$$

درنتیجه با جایگذاری اعداد به دست آمده داریم:

$$\text{درآمد فروش} = ۶۴ \quad \rightarrow \quad ۴۰ - \text{درآمد فروش} = ۲۴$$

مولف: راحله عرب عامری r_arabameri۶۸@yahoo.com

۱۳۴. در شرکت تولیدی «الف» مواد مستقیم مصرفی در کارگاه دوم تولیدی، حجم محصول را ۲۵ درصد افزایش می-دهد. اگر کار تکمیل شده و انتقالی این کارگاه در دی‌ماه ۴۰۰۰ واحد و کار در جریان ساخت پایان دوره ۱۲۵۰ واحد باشد که از نظر دستمزد و سربار ۸۰٪ تکمیل شده است. تعداد واحدهای دریافتنی از کارگاه قبل در این دوره چقدر بوده است؟

۱) ۳۲۰۰

۲) ۴۲۰۰

۳) ۵۰۰۰

۴) ۵۲۵۰

پاسخ صحیح: گزینه ۲ - ۴۲۰۰

منبع: مروری جامع بر حسابداری مالی و صنعتی/ دکتر نوروش، دکتر کرمی، مرادی و وافی ثانی/ فصل دهم

نکته: در صورت سوال تعداد کالای در جریان ساخت اول دوره مشخص نیست و این مقدار را برابر صفر در نظرمی گیریم.

با توجه به این‌که کالای در جریان ساخت پایان دوره از بابت مواد ۱۰۰٪ تکمیل است خواهیم داشت:

$$\text{تعداد واحدهای دریافتی از دایره قبل} = \frac{۴۰۰۰ + ۱۲۵۰}{۱/۲۵} = ۴۲۰۰$$

به عبارت دیگر:

ورودی ها		خروجی ها	
واحدهای دریافتی	x	واحدهای تکمیل شده	۴۰۰۰
افزایش حجم محصول	٪۲۵x	کار در جریان ساخت پایان دوره	۱۲۵۰
٪۱۲۵x		۵۲۵۰	

و داریم:

$$٪۱۲۵x = ۵۲۵۰ \quad \rightarrow \quad x = ۴۲۰۰$$

مولف: راحله عرب عامری r_arabameri۶۸@yahoo.com

۱۳۵. معادل آحاد تکمیل شده به روش میانگین موزون از لحاظ هزینه مواد و هزینه تبدیل به ترتیب ۱۰۰۰ و ۹۵۰ واحد بوده است. درصد تکمیل کالای در جریان ساخت ابتدا و پایان دوره به ترتیب ۵۰ و ۸۰ درصد بوده است. چنانچه مواد اولیه در ابتدای فرآیند تولید اضافه شود، تعداد واحدهای تکمیل شده طی دوره چند واحد بوده است؟

۱) ۹۵۰

۲) ۷۵۰

۳) ۷۰۰

۴) ۶۲۵

پاسخ صحیح: گزینه ۲ - ۷۵۰

منبع: مروری جامع بر حسابداری مالی و صنعتی/ دکتر نوروش، دکتر کرمی، مرادی و وافی ثانی/ فصل دهم/ ص ۵۵۶ و ۵۶۶

نکته: در روش میانگین موزون، بهای میانگین هر واحد کالا شامل بهای عوامل تولید واقع شده در دوره جاری و بهای عوامل تولید واقع شده در دوره گذشته، که در کالای در جریان ساخت اول دوره منظور شده اند، می باشد. در صورت استفاده از این روش فرض می شود کالای در جریان ساخت اول دوره نیز در این دوره شروع و تکمیل شده است؛ از این رو در روش میانگین، تفاوتی بین کالاهای اقدام به تولید در دوره جاری و موجودی کالای در جریان ساخت اول دوره در نظر گرفته نمی شود.

معادل آحاد به روش میانگین موزون

	مواد	تبدیل
کالای تکمیل شده	x	x
کالای در جریان ساخت پایان دوره	$\frac{y\times\%۱۰۰}{۱۰۰۰}$	$\frac{y\times\%۸۰}{۹۵۰}$

$$\begin{cases} x+y=۱۰۰۰ \\ x+۰/۸y=۹۵۰ \end{cases} \rightarrow \begin{cases} x=۷۵۰ \\ y=۲۵۰ \end{cases}$$

مولف: راحله عرب عامری r_arabameri۶۸@yahoo.com

۱۳۶. شرکت تولیدی «الف» برای تولید سفارش شماره ۱۰۰ در آبان ماه ۱۵ میلیون ریال مواد مستقیم و ۵ میلیون ریال مواد غیر مستقیم از انبار تحویل گرفته است. در صورتی‌که بهای تمام شده این محصول ۷۰ میلیون ریال و نرخ جذب سربار ۲۰۰٪ مواد مستقیم باشد، دستمزد مستقیم برای تولید این محصول چقدر بوده و چه مبلغی به حساب کار در جریان این سفارش بدهکار شده است؟ (به میلیون ریال)

۱) ۲۵ و ۷۰

۲) ۲۵ و ۷۵

۳) ۱۰ و ۷۰

۴) ۱۰ و ۷۵

پاسخ صحیح: گزینه ۱ - ۲۵ و ۷۰

منبع: مروری جامع بر حسابداری مالی و صنعتی/ دکتر نوروش، دکتر کرمی، مرادی و وافی ثانی/ فصل هشتم/ ص ۴۰۶

مجموع بهای تمام شده از رابطه ی زیر محاسبه می شود:

سربار تولید + دستمزد مستقیم + مواد مستقیم = بهای تمام شده

ابتدا مقدار سربار جذبی تولید را براساس نرخ جذب سربار محاسبه می کنیم:

سربار تولید = ۱۵ × ۲۰۰٪ = ۳۰

درنتیجه چون مقدار بهای تمام شده کل، مواد مستقیم و سربار تولید را داریم، می توانیم مقدار دستمزد مستقیم را محاسبه کنیم:

۷۰ = ۱۵ + دستمزد مستقیم + ۳۰ → دستمزد مستقیم = ۲۵

نکته: حساب کار در جریان، به میزان مجموع هزینه‌های منظور شده به تولید بدهکار می‌شود.

این مقدار برابر است با:

کار در جریان = مواد مستقیم + دستمزد مستقیم + سربار = ۱۵ + ۳۰ + ۲۵ = ۷۰

مولف: راحله عرب عامری r_arabameri۶۸@yahoo.com

۱۳۷. کار در جریان ساخت ابتدای دوره مرحله اول از سه مرحله تولید در شرکت الف که ۵۰ درصد تکمیل است از ۴۲۰۰ ریال مواد مستقیم، ۸۰۰ ریال دستمزد مستقیم و ۱۶۰۰ ریال سربار تولید تشکیل شده است. در صورتی که کار در جریان مزبور از ۱۰۰ واحد محصول تشکیل شده باشد و بهای تمام شده هر واحد از محصولات این مرحله در دوره جاری ۱۱۲/۵ ریال باشد. آیا بهای تمام شده هر واحد محصول در این دوره افزایش یافته است یا کاهش و چند درصد؟

۱) کاهش، ۱۷/۳

۲) کاهش، ۲۵

۳) افزایش، بیش از ۷۰

۴) افزایش، ۲۵

پاسخ صحیح: گزینه ۴ - افزایش، ۲۵

منبع: مروری جامع بر حسابداری مالی و صنعتی/ دکتر نوروش، دکتر کرمی، مرادی و وافی ثانی/ فصل هشتم/ ص ۴۰۶ و فصل دهم/ ص ۵۵۶

مجموع بهای تمام شده از رابطه ی زیر محاسبه می شود:

سربار تولید + دستمزد مستقیم + مواد مستقیم = بهای تمام شده

بنابراین نرخ بهای تمام شده هر واحد در این مرحله عبارت است از:

نرخ بهای تمام شده هر واحد کالای در جریان ساخت اول دوره

سربار تولید برای هر واحد + دستمزد مستقیم مصرفی برای هر واحد + مواد مستقیم مصرفی برای هر واحد =

درنتیجه طبق اطلاعات مسئله داریم:

$$\text{نرخ بهای تمام شده هر واحد کالای در جریان ساخت اول دوره} = \left(\frac{۴۲۰۰}{۱۰۰}\right) + \left(\frac{۸۰۰}{۵۰}\right) + \left(\frac{۱۶۰۰}{۵۰}\right) = ۹۰$$

مولف: راحله عرب عامری r_arabameri۶۸@yahoo.com

حال با داشتن نرخ تمام شده واقعی و بهای تمام شده مورد انتظار می توانیم میزان افزایش در نرخ را محاسبه کنیم:

$$\text{افزایش نرخ بهای تمام شده} = \frac{۱۱۲/۵ - ۹۰}{۹۰} = +٪۲۵$$

مولف: راحله عرب عامری r_arabameri۶۸@yahoo.com

۱۳۸. فعالیت‌های تولیدی و اداری شرکتی در یک ساختمان انجام می‌شود. ۸۰٪ ساختمان را بخش تولیدی و ۲۰٪ بقیه را بخش اداری اشغال کرده است. اگر در سال ۱۳۹۰ مبلغ ۱۰۰ میلیون ریال هزینه استهلاک ساختمان باشد و ۹۰٪ تولید به فروش رفته باشد. چند میلیون ریال از هزینه استهلاک ساختمان در صورت سود و زیان از درآمد سال ۱۳۹۰ کسر خواهد شد؟

۱) ۹۲

۲) ۸۵

۳) ۸۰

۴) ۷۲

پاسخ صحیح: گزینه ۱ - ۹۲

منبع: مروری جامع بر حسابداری مالی و صنعتی/ دکتر نوروش، دکتر کرمی، مرادی و وافی ثانی/ فصل نهم/ ص ۵۰۰ و ۵۰۱

چون ۲۰٪ از فعالیت های شرکت مربوط به بخش اداری است، در نتیجه از ۱۰۰ میلیون ریال هزینه استهلاک، ۲۰ میلیون ریال مربوط به بخش اداری است که جزء هزینه‌های عملیاتی صورت سود و زیان لحاظ می‌شود.

هزینه استهلاک مربوط به بخش اداری = ۱۰۰ × ٪۲۰ = ۲۰

همچنین چون ۸۰٪ از فعالیت های شرکت مربوط به بخش تولیدی است، ۸۰ میلیون ریال مابقی هزینه استهلاک نیز مربوط به بخش تولیدی است که ۹۰ درصد آن (۷۲ میلیون ریال) در صورت سود و زیان لحاظ می شود:

هزینه استهلاک مربوط به بخش تولیدی لحاظ شده در صورت سود و زیان = ۱۰۰ × ٪۸۰ × ٪۹۰ = ۷۲

مجموع هزینه استهلاک لحاظ شده در صورت سود و زیان = ۲۰ + ۷۲ = ۹۲

در نتیجه در مجموع ۸ میلیون از هزینه استهلاک باقی می ماند که در ترازنامه گزارش می‌شود.

مولف: راحله عرب عامری r_arabameri۶۸@yahoo.com

۱۳۹. طبقه بندی هزینه‌ها بر مبنای دوره‌های انتفاع کدام است؟

۱) قابل کنترل- غیر قابل کنترل

۲) متغیر- ثابت

۳) محصول- دوره

۴) سرمایه‌ای- جاری

پاسخ صحیح: گزینه ۴ - سرمایه‌ای- جاری

منبع: مروری جامع بر حسابداری مالی و صنعتی/ دکتر نوروش، دکتر کرمی، مرادی و وافی ثانی/ فصل سوم/ ص ۱۸۳

مخارجی که موجب افزایش ظرفیت یا کارآیی یا عمر مفید دارایی می شود را اصطلاحا مخارج سرمایه ای می گویند.

مخارجی که فقط باعث می شوند دارایی در شرایط عادی باقی بماند و یا مخارجی که موجب ترمیم دارایی جهت انجام مطلوب وظایف می شود، مخارج جاری نامیده می شود.

بنابراین می بینیم که این هزینه های سرمایه ای و جاری، هزینه هایی هستند که بر مبنای دوره های انتفاعی که به شرکت می رسانند، طبقه بندی می شوند و گزینه ۴ پاسخ صحیح است. اما هزینه های قابل کنترل و غیرقابل کنترل و متغیر و ثابت یا هزینه های مربوط به محصول و دوره مبناهای دیگری برای تقسیم بندی دارند و مبنای آن ها دوره ی انتفاع دارایی ها نیست، بلکه مقدار آن هزینه ها نسبت به سطح تولید و مربوط بودن آن ها به خود محصول و دوره مدنظر است.

مولف: راحله عرب عامری r_arabameri۶۸@yahoo.com

۱۴۰. در محاسبه بهای تمام شده کالای ساخته شده کدام‌یک از هزینه‌ها منظور نمی‌شود؟

۱) ضمانت محصولات فروش رفته

۲) حمل مواد اولیه از انبار به خط تولید

۳) دستمزد کارکنان انبار مواد اولیه

۴) استهلاک تجهیزات انتقال کالای ساخته شده به انبار محصول

پاسخ صحیح: گزینه ۱ - ضمانت محصولات فروش رفته

منبع: مروری جامع بر حسابداری مالی و صنعتی/ دکتر نوروش، دکتر کرمی، مرادی و وافی ثانی/ فصل دوم/ ص ۱۰۶ و ۱۲۷

تمامی موارد ۲ و ۳ و ۴ که هزینه های حمل و هزینه دستمزد و هزینه استهلاک تجهیزات هستند، در صورت بهای تمام شده کالای ساخته شده دیده می شوند. یعنی تمامی این هزینه ها در محاسبه بهای تمام شده کالای ساخته شده موثر هستند. اما **ضمانت محصولات فروش رفته با عنوان هزینه‌های گارانتی و جزء هزینه‌های عملیاتی است که در محاسبه بهای تمام شده کالای ساخته شده موثر نیست، اما برای محاسبه سود و در صورت سود وزیان دیده می شود.**

مولف: راحله عرب عامری r_arabameri۶۸@yahoo.com

تجزیه و تحلیل سوالات

شماره سوال	درجه بندی ها		
	آسان	متوسط	سخت
۱۲۱			
۱۲۲			
۱۲۳			
۱۲۴			
۱۲۵			
۱۲۶			
۱۲۷			
۱۲۸			
۱۲۹			
۱۳۰			
۱۳۱			
۱۳۲			
۱۳۳			
۱۳۴			
۱۳۵			
۱۳۶			
۱۳۷			
۱۳۸			
۱۳۹			
۱۴۰			